

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ»

20-21 ЛЮТОГО 2025 РОКУ

м. Запоріжжя

СЕКЦІЯ 8. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БІОЕТИКИ. ПРОБЛЕМА ТІЛЕСНОСТІ. ФІЛОСОФІЯ ПРОФІЛАКТИКИ

<i>Марков Ю.І.</i> ПРОФЕСІЙНІ ОБОВ'ЯЗКИ ТА ЕТИЧНІ ІМПЕРАТИВИ У ДІЯЛЬНОСТІ АНЕСТЕЗІОЛОГА	147
<i>Алієва О.Г., Потоцька О.І., Таврог М.Л., Громоковська Т.С., Макєєва Л.В., Попазова О.О.</i> ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ЕМБРІОЛОГІЇ ЛЮДИНИ В КУРСІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ В МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	150
<i>Бельдій О.В.</i> ПРОБЛЕМА ТІЛА ЯК «НЕВЕРБАЛЬНОГО МОВЦЯ» В КОНТЕКСТІ МЕДИЧНОЇ ПРАКТИКИ	153
<i>Білай І.М., Білай А.І., Білай С.І.</i> ФІЛОСОФІЯ ПРОФІЛАКТИКИ ПОБІЧНОЇ ДІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ	156
<i>Бойко А.І., Бородай О.Д.</i> СУЧАСНІ КОННОТАЦІЇ ПРОБЛЕМИ ВИБОРУ: МІЖ СВОБОДОЮ ТА ПАРАЛІЧЕМ	157
<i>Бойченко Н.М.</i> ТЕХНОЛОГІЧНА ТІЛЕСНІСТЬ І МЕЖІ ЛЮДСЬКОГО: ФІЛОСОФСЬКІ ТА ЕТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ	159
<i>Волошина К.С., Подкупко Т.Л.</i> ПРЕВЕНТИВНА МЕДИЦИНА ЯК ФІЛОСОФСЬКА КОНЦЕПЦІЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я	161
<i>Дейнега В.А.</i> ТРИВАЛЕ ГРУДНЕ ВИГODOVУВАННЯ – ЗАПОРУКА ЩАСЛИВОГО ЖИТТЯ	162
<i>Денисенко В.В., Денисенко С.А.</i> ДІТИ ФЕЙ: ОЗНАКИ АУТИЗМУ У ДІТЕЙ У ФОЛЬКЛОРНИХ ДЖЕРЕЛАХ	164
<i>Dierckxsens G.</i> HEALTH CARE AS PARTICIPATORY SENSE-MAKING: AN ENACTIVE PERSPECTIVE ON RELATIONS BETWEEN PATIENTS AND HEALTH CARE PROVIDERS	166
<i>Feeney, O.</i> DISABILITY, SELECTION & GENOME EDITING: RETHINKING (NON) IDENTITY - AFFECTING DEBATES	166
<i>Кравченко В.Ю., Кравченко О.Ю.</i> МОРАЛЬНІ ТА ПРОФЕСІЙНІ АСПЕКТИ ПРАВДИВОСТІ В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ЕТИКИ	167
<i>Недельська С.М., Лямцева О.В.</i> ВПЛИВ АТОПІЧНОГО ДЕМАТИТУ НА ПСИХІКУ ДІТЕЙ: РОЗДУМИ ДИТЯЧОГО АЛЕРГОЛОГА	169
<i>Михайловська Н.С., Мануйлов С.М.</i> ФІЛОСОФІЯ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ	170
<i>Перегінець М.М., Черненко О.Є.</i> СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПИТАННЯ ФІЛОСОФІЇ ПРОФІЛАКТИКИ	172
<i>Рябоконт О.В., Корнієнко О.О., Саліонов В.О., Оніщенко Т.С.</i> ВИБІРКОВІ ПИТАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я СЕРЕД МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ..	173
<i>Самойленко О.В., Хитрук К.О.</i> АРТ-ТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ	175
<i>Самура Б.Б., Чорна І.В., Самура Т.О., Панасенко М.О.</i> ЕТИКА І ДЕОНТОЛОГІЯ В ЛІКУВАННІ ХВОРИХ НА ГОСТРІ ЛЕЙКЕМІЇ	176
<i>Сенетий Д.П.</i> ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЮ СМЕРТІ ЛЮДИНИ У СУЧАСНІЙ БІОЕТИЦІ	178
<i>Sevcenco N., Guzenko N.</i> ETHICAL CONSIDERATIONS IN DENTAL EXAMINATION OF CHILDREN WITH CYSTIC FIBROSIS	180
<i>Sevcenco N., Saidacari C.</i> THE ROLE OF BACTERIAL PLAQUE IN THE DEVELOPMENT OF CATARRHAL GINGIVITIS IN CHILDREN	181
<i>Taylor, J.S.</i> BLOOD AND MONEY: WHY PLASMA DONORS SHOULD BE COMPENSATED	182
<i>Фіногенова К.Ю.</i> ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНИЙ ВИМІР ФІЛОСОФІЇ СТОЇЦИЗМУ	182
<i>Чуча О.Г.</i> БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ	184

Превентивна медицина як філософська концепція збереження здоров'я є ключовою складовою сучасного світу. Вона дозволяє знизити рівень захворюваності, зменшити витрати на лікування та покращити якість життя населення. Розвиток профілактичної медицини потребує активної участі держави, медичних установ та самих громадян.

Список використаних джерел

1. Всесвітня організація охорони здоров'я. STEPS поширеність факторів ризику неінфекційних захворювань. Україна 2019. Женева: BOOЗ, 2020. 152 с.
2. Jones M., Brown T. Preventive Healthcare: Strategies for the Future. Oxford: Oxford University Press, 2020. 280 с.
3. Miller D. History of Preventive Medicine and its Impact on Society. Cambridge: Cambridge University Press, 2018. 320 с.
4. Miller D. Chronic Disease Prevention and Management. Berlin: Springer, 2019. 256 с.
Peterson R., Smith A., Lee J. Public Health and Preventive Medicine. Hoboken: Wiley, 2021. 400 с.

ТРИВАЛЕ ГРУДНЕ ВИГОДОВУВАННЯ – ЗАПОРУКА ЩАСЛИВОГО ЖИТТЯ

*Дейнега Вікторія Анатоліївна,
асистент кафедри пропедевтики дитячих хвороб,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Здоров'я?! Найвища цінність. «Здоров'я дорожче за золото» (Уільям Шекспір), «Здоров'я- мудрих гонорар» (П'єр Жан де Беранже).

Турбота про здоров'я — це вираз поваги до власного життя та життя інших людей. Без здорових і розумних людей не може бути здорового і щасливого суспільства. Щасливе життя є прагненням кожної людини, і його основою є здоров'я, емоційне благополуччя та гармонійний розвиток.

Важливо лікувати хвороби, але найважливіше – попередити, або не допустити їх появу. Згідно з класичними принципами медицини, краще запобігти хворобі, ніж боротися з її наслідками. Ця ідея висловлювалася ще Гіппократом і залишається актуальною. Філософія профілактики закликає жити в гармонії з природними ритмами організму, уникати надмірного втручання у природні процеси (наприклад, безпідставного вживання ліків) і шукати рівновагу між фізичною та психічною діяльністю. Людина є невід'ємною частиною природи, тому відіграє ключову роль у збереженні власного здоров'я. Здоров'я — це ресурс, який потрібно берегти з раннього віку і протягом усього життя.

Грудне вигодовування, а саме тривале (особливо якщо його тривалість відповідає рекомендаціям експертів до двох років і більше) грудне вигодовування є одним із найпростіших і яскравих прикладів природного підходу не тільки до профілактики захворювань, а саме є потужним профілактичним фактором для зниження ризику багатьох хронічних захворювань у дорослому віці, бо «людське молоко розглядається не лише як їжа, а також як медичне втручання» (Проф. Діана Л. Спац), але і відіграє ключову роль у когнітивному, розумовому та емоційному розвитку дитини. Медициною доведено, що і тривалість життя залежить від тривалості грудного вигодовування.

Життя треба починати правильно. Перші 1000 днів життя – це вирішально важливий час для розвитку мозку і зараз широко визнаний як ключовий фактор, що визначає інтелектуальне, емоційне та соціальне здоров'я майбутньої дорослої людини. Довготривале грудне вигодовування сприяє кращій когнітивній функції у дітей, що простежується до дорослого віку. Це підтверджується великими лонгітюдними дослідженнями, які показують, що тривале грудне вигодовування пов'язане з підвищенням IQ у дорослому віці, з вищим рівнем освітніх досягнень та соціальної адаптації в дорослому віці, з вищим рівнем уваги та здатності до концентрації. Дослідження показують, що вищий вміст у грудному молоці жирних кислот, таких як докозагексаєнова кислота (DHA) та арахідонова кислота (ARA) є критично важливими для розвитку мозку, зору, пам'яті та здатності до навчання.

DNA сприяє формуванню та стабілізації синапсів у головному мозку, тобто сприяє нейропластичності — здатності мозку адаптуватися, створювати нові зв'язки між нейронами та відновлюватися після травм, що впливає на когнітивний розвиток дитини.

Завдяки емоційній підтримці матері під час годування, коли мама обіймає своє маля, дитина відчуває захист, відчуває себе у безпеці, це повертає її в умови утробы матері, де їй було затишно і комфортно. А поцілунок матері спричиняє виділення у мозку гормону любові та прив'язаності – окситоцину, а також таких гормонів щастя, як дофамін і сератонін.. Цей ефект є особливо важливий у перші роки життя, коли мозок дитини розвивається найінтенсивніше. І це закладається на підсвідомому рівні – імпринг. Також тривале грудне вигодовування мінімізує ризик розвитку синдрому дефіциту уваги та гіперактивності (СДУГ), аутизму та інших розладів нейроповедінки. Тобто має вплив і на психічний розвиток.

Продукти грудного молока впливають не тільки безпосередньо на головний мозок, а і сприяють розвитку нервових шляхів у ЦНС через прямий вплив на кишковий мозок. Кишківник містить велику кількість нервових клітин (~500 мільйонів), що утворюють ентеральну нервову систему, яку часто називають "другим мозком". Кишківник синтезує до 95% серотоніну, важливого для регуляції настрою, навчання та пам'яті. Довготривале грудне вигодовування формує здоровий мікробіом у ранньому дитинстві. Встановлено, що корисні бактерії кишківника сприяють метаболізму DNA, яка є критичною для розвитку мозку, модулюють синтез серотоніну й гамма-аміномасляної кислоти (ГАМК), що сприяє розвитку когнітивних функцій. Взаємодія кишківника, мікробіома і мозку закладає основу для здорового когнітивного розвитку, регуляції стресу та емоційного інтелекту. Як природний і незамінний ресурс, грудне вигодовування закладає фундамент для щасливого життя як окремої особистості, так і суспільства загалом, а також сприяє формуванню здорових сімейних відносин.

Отже, тривале грудне вигодовування - це природний і цінний процес, який має багатогранний позитивний вплив на фізичний, емоційний і соціальний розвиток дитини у довготривалій перспективі. Сприяє формуванню гармонійної особистості та суспільства, де кожен має можливість досягти щастя. Підвищення рівня обізнаності населення, підтримка тривалого грудного вигодовування на ранніх етапах життя дитини на рівні сім'ї, громади та держави має стати пріоритетом у медичній практиці для забезпечення здоров'я і щастя майбутніх поколінь.

Список використаних джерел

1. Victora CG, Bahl R, Barros AJD, et al. Breastfeeding in the 21st century: epidemiology, mechanisms, and lifelong effect. *The Lancet Global Health*.- 2016- вип 387 №10017 с 475-490. doi:10.1016/S0140-6736(15)01024-7.
2. Horta BL, Loret de Mola C, Victora CG. Breastfeeding and intelligence: A systematic review and meta-analysis. *Acta Paediatrica*. – 2015- 104 доп 467 с14-19. doi:10.1111/apa.13139.
3. Kramer MS, Aboud F, Mironova E, et al. Breastfeeding and child cognitive development: New evidence from a large randomized trial. *Archives of General Psychiatry*.- 2008- вип 65 №5 с 578-584. doi:10.1001/archpsyc.65.5.578.
4. Oddy, WH та ін. The Long-Term Effects of Breastfeeding on Development *The Journal of Pediatrics* – 2010- вип 156 №4 с 568–574
5. Vuong HE, Yano JM, Fung TC, Hsiao EY. The microbiome and host behavior. *Nature Reviews Neuroscience*.-2017-вип18(10) с 533-546. doi:10.1038/nrn.2017.97.
6. Wolters M, Ahrens J, Romaní-Pérez M, et al. Dietary fat, the gut microbiota, and metabolic health – A systematic review conducted within the MyNewGut project. *Clinical Nutrition*.-2019-вип 38 №6 с 2504-2520. doi:10.1016/j.clnu.2018.12.002.